

Βρυξέλλες, 23 Μαρτίου 2022
(OR. en)

7478/22

ENER 99
ENV 265
COMPET 176
TRANS 171
CONSOM 69
IND 86
ECOFIN 254

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	23 Μαρτίου 2022
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 138 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Ασφάλεια του εφοδιασμού και προσιτές τιμές ενέργειας: επιλογές για άμεσα μέτρα και την προετοιμασία για τον επόμενο χειμώνα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 138 final.

σνημμ.: COM(2022) 138 final

Βρυξέλλες, 23.3.2022
COM(2022) 138 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ασφάλεια του εφοδιασμού και προσιτές τιμές ενέργειας:
επιλογές για άμεσα μέτρα και την προετοιμασία για τον επόμενο χειμώνα**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο, οι λιανικές τιμές του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκαν κατά 65 % και 30 % αντίστοιχα. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία εντείνει τις ανησυχίες σχετικά με τον εφοδιασμό εν μέσω αυτής της δύσκολης κατάστασης και έχει επιδεινώσει την αστάθεια των τιμών. Οι υψηλές τιμές της ενέργειας τροφοδοτούν τον πληθωρισμό και πλήττουν την οικονομία της Ευρώπης, ενώ έχουν αντίκτυπο και στην ανάκαμψή της από την κρίση COVID-19.

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης αυτής της έκτακτης κατάστασης, τον Οκτώβριο του 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε μια **εργαλειοθήκη δράσης και στήριξης**¹ για τον μετριασμό των επιπτώσεων στους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών. Η λήψη στοχευμένων μέτρων στήριξης για τη μείωση του ενεργειακού κόστους για τους καταναλωτές, τα νοικοκυριά και τις βιομηχανίες συνέβαλε στην άμβλυνση της πίεσης.

Στις 8 Μαρτίου 2022 η ανακοίνωση **REPowerEU της Επιτροπής**² παρείχε περαιτέρω καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο μετριασμού της αύξησης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, καθώς και σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης των υψηλών κερδών που αποκομίζουν ορισμένοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας για τη χρηματοδότηση των εν λόγω μέτρων. Για να εξασφαλιστεί ένα πιο βιώσιμο ενεργειακό σύστημα, η Επιτροπή θα προτείνει τον Μάιο ένα σχέδιο για τη σταδιακή απεξάρτηση της Ευρώπης από τα ορυκτά καύσιμα της Ρωσίας, με παράλληλη ενίσχυση της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος σε ολόκληρη την ΕΕ.

Στις **Βερσαλλίες, στις 10-11 Μαρτίου 2022**, οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν³ τη σταδιακή απεξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές ρωσικού αερίου, πετρελαίου και γαιάνθρακα το συντομότερο δυνατόν και κάλεσαν την Επιτροπή να υποβάλει έως τα τέλη Μαρτίου σχέδιο για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού και την εξασφάλιση οικονομικά προσιτών τιμών ενέργειας κατά την επόμενη χειμερινή περίοδο. Παράλληλα, οι ηγέτες της ΕΕ δεσμεύτηκαν να εξετάσουν επείγοντως συγκεκριμένες επιλογές, με βάση την ανακοίνωση της 8ης Μαρτίου 2022, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας στους πολίτες και στις επιχειρήσεις μας, ιδίως τους εύάλωτους πολίτες και τις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων κατά την επόμενη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 24-25 Μαρτίου 2022.

Η παρούσα ανακοίνωση ανταποκρίνεται στην έκκληση των ηγετών. Παρουσιάζει τα οφέλη και τα μειονεκτήματα συγκεκριμένων έκτακτων βραχυπρόθεσμων επιλογών για την ανάσχεση των εξάρσεων των τιμών. Προτείνει επίσης συλλογικές ευρωπαϊκές δράσεις για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών του προβλήματος στην αγορά αερίου, προκειμένου να κατοχυρωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού σε λογικές τιμές για τον επόμενο χειμώνα και την επόμενη περίοδο. Για τον σκοπό αυτό, οι εταιρικές σχέσεις της ΕΕ με τρίτες χώρες θα επιτρέψουν τις συλλογικές προμήθειες αερίου και υδρογόνου. Τέλος, η πρόταση για μια ευρωπαϊκή πολιτική αποθήκευσης αερίου αποσκοπεί στη βελτίωση της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος σε επίπεδο ΕΕ.

---

¹ Ανακοίνωση με τίτλο «Αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών της ενέργειας: μια εργαλειοθήκη για δράση και στήριξη» [COM(2021) 660 final της 13.10.2021].

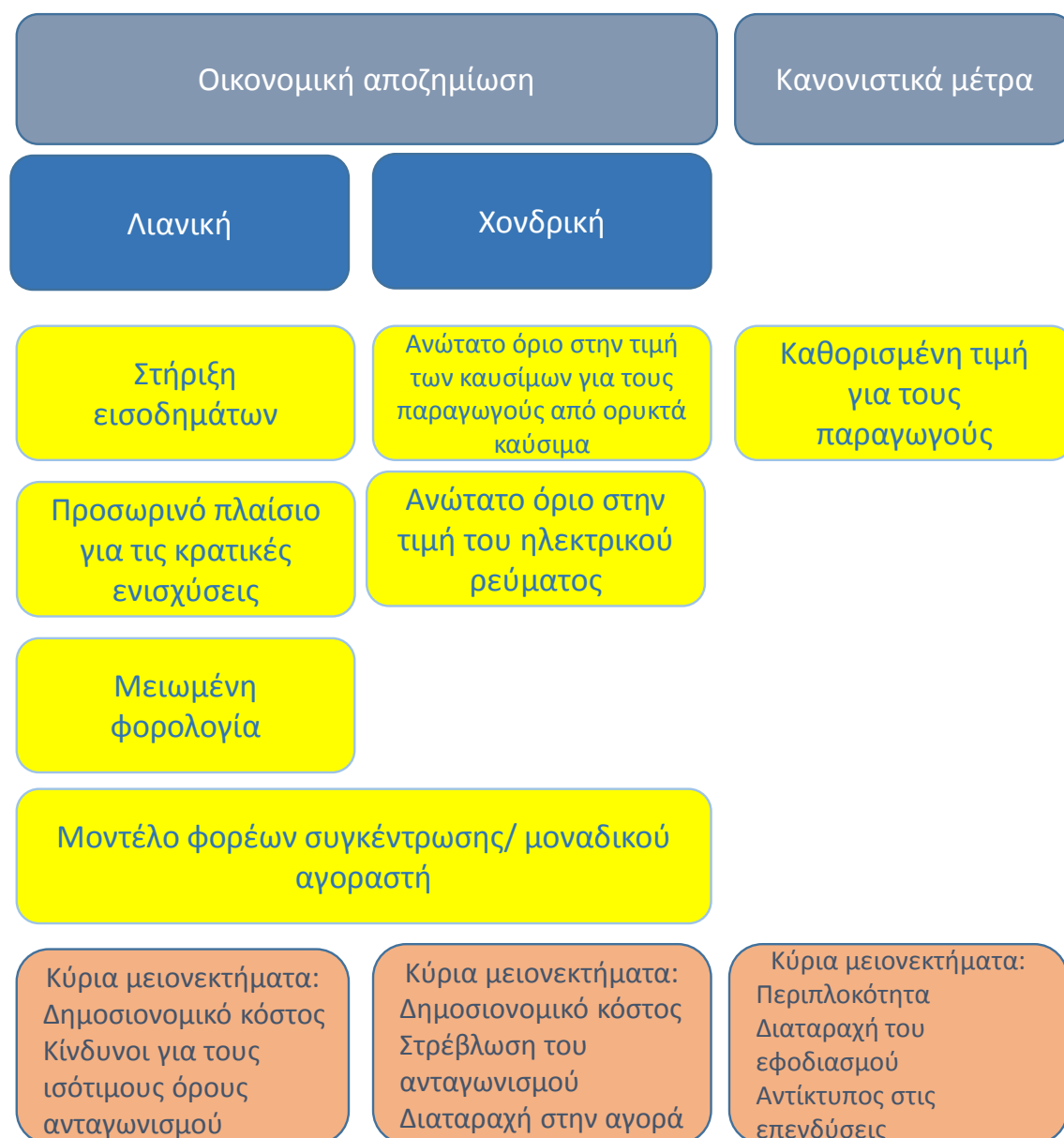
² Ανακοίνωση σχετικά με το REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτή οικονομικά, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια [COM(2022) 108 τελικό της 8.3.2022].

³ [20220311-versailles-declaration-en.pdf](#)

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΥΨΗΛΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Από τα κράτη μέλη, τα ενδιαφερόμενα μέρη και στο πλαίσιο του ακαδημαϊκού διαλόγου έχουν προταθεί **διάφορες επιλογές για τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης** με σκοπό τον περιορισμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας. Τα μέτρα αποσκοπούν στην ανακούφιση των τελικών καταναλωτών, χωρίς να στρεβλώνουν τους μακροπρόθεσμους γενικούς στόχους της Πράσινης Συμφωνίας, που περιλαμβάνουν την απανθρακοποίηση και την ενεργειακή απόδοση. Για να είναι επιτυχείς, αυτές οι προσωρινές και στοχευμένες έκτακτες επιλογές πρέπει να είναι δημοσιονομικά διαχειρίσιμες και να μη θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού και τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

Οι βραχυπρόθεσμες επιλογές σχετικά με την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν σε γενικές γραμμές να ομαδοποιηθούν σε δύο κατηγορίες:

Επιλογές παρέμβασης που περιλαμβάνουν οικονομική αποζημίωση

Οι επιλογές αυτές αποσκοπούν στη μείωση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, είτε άμεσα σε επίπεδο λιανικής είτε έμμεσα στην αγορά χονδρικής.

Παρεμβάσεις σε επίπεδο λιανικής

Οι επιλογές αυτές αποσκοπούν στην άμβλυνση των επιπτώσεων των υψηλών τιμών στους τελικούς καταναλωτές, εναποθέτοντας στις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου τον καθορισμό της τιμής σε επίπεδο χονδρικής. Σύμφωνα με την εργαλειοθήκη της Επιτροπής του Οκτωβρίου⁴, 26 κράτη μέλη έχουν θεσπίσει τέτοια μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης.

Στο πλαίσιο αυτών των μέτρων, η άμεση στήριξη σε ευάλωτους τελικούς χρήστες κατευθύνει τις ενισχύσεις σε όσους έχουν μεγαλύτερη ανάγκη και οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις που πασχίζουν να ανταποκριθούν στις υπερβολικές τιμές ενέργειας. Οι τελευταίες θα υποστηριχθούν από το **νέο προσωρινό πλαίσιο κρίσης για τις κρατικές ενισχύσεις**⁵, που εγκρίθηκε στις 22 Μαρτίου, το οποίο επιτρέπει τη στήριξη των επιχειρήσεων που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα με τη μορφή περιορισμένων άμεσων επιχορηγήσεων, στήριξης της ρευστότητας και ενισχύσεων για το αυξημένο κόστος του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ για το φυσικό αέριο, την ηλεκτρική ενέργεια και/ή την τηλεθέρμανση. Ωστόσο, **πολλές δυνατότητες, ιδίως στο πλαίσιο της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας**⁶, **συμπεριλαμβανομένων των μειωμένων συντελεστών ή των απαλλαγών για τα νοικοκυριά, δεν αξιοποιούνται ακόμη πλήρως.**

Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να παράσχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο βέλτιστης χρήσης του νομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων των στοχευμένων ειδικών ανά χώρα παρεκκλίσεων στο πλαίσιο της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας⁷, ώστε να αποφευχθούν στρεβλώσεις στην ενιαία αγορά.

Όλες οι επιλογές από την πλευρά της λιανικής αποσκοπούν στην άμεση ανακούφιση πολιτών και επιχειρήσεων. Η χρήση των υψηλότερων εσόδων από τον ενεργειακό φόρο και την τιμολόγηση των ανθρακούχων εκπομπών ή από μη φυσιολογικά κέρδη ορισμένων εταιρειών ενέργειας μπορεί να συμβάλει στη χρηματοδότηση τέτοιων στοχευμένων και προσωρινών μέτρων για την υποστήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων⁸.

Παρεμβάσεις σε επίπεδο χονδρικής

⁴ COM(2021) 660 final της 13.10.2021.

⁵ Ανακοίνωση σχετικά με το προσωρινό πλαίσιο κρίσης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, C(2022)1890 final της 22.3.2022

⁶ Οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (EE L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 της οδηγίας.

⁸ Ορισμένοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας (κάτω του οριακού κόστους) αποκομίζουν σήμερα υπερβολικά κέρδη από τις πολύ υψηλές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτές οι υπερβολικές αποδόσεις μπορούν να φορολογηθούν ή να ανακτηθούν προσωρινά σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που παρουσίασε η Επιτροπή στις 8 Μαρτίου [βλ. COM(2022) 108 τελικό της 8.3.2022].

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός **μοντέλου φορέων συγκέντρωσης** βάσει του οποίου μια οντότητα θα αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια με ευνοϊκούς εμπορικούς όρους και θα την καθιστά διαθέσιμη σε ορισμένες κατηγορίες καταναλωτών κάτω από τις τιμές της αγοράς, μετακυλίνοντας τα πλεονεκτήματα στους καταναλωτές, επιδοτώντας ουσιαστικά τη διαφορά μεταξύ των χαμηλότερων τιμών λιανικής και των υψηλότερων τιμών χονδρικής.

Άλλες επιλογές θα περιλάμβαναν **την άμεση παρέμβαση στη λειτουργία των χονδρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας**. Αυτές συνίστανται είτε στην **οικονομική αποζημίωση των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα** για μέρος του εξαιρετικά υψηλού κόστους καυσίμων τους, ώστε να μειώσουν την προσφερόμενη τιμή στην αγορά χονδρικής, είτε **στην άμεση επιβολή ανώτατου ορίου στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας στην αγορά χονδρικής** με τον καθορισμό επιπέδου αναφοράς και την αντιστάθμιση της διαφοράς με την προσφερόμενη τιμή.

Οι επιλογές αυτές θα αποσκοπούν στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των πολύ υψηλών τιμών του αερίου στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Τα κύρια μειονεκτήματά τους σχετίζονται με το δημοσιονομικό τους κόστος, τη δυνητική στρέβλωση του ανταγωνισμού, τους κινδύνους για το διασυνοριακό εμπόριο και, ως εκ τούτου, την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, η έκταση των οποίων εξαρτάται από τον σχεδιασμό των εν λόγω επιλογών.

Κανονιστικές επιλογές χωρίς οικονομική αποζημίωση

Οι επιλογές αυτές συνίστανται στη θέσπιση **κανονιστικού ανώτατου ορίου για τη μέγιστη τιμή** που μπορούν να χρεώνουν ορισμένοι παραγωγοί φορτίου βάσης. Ενώ η επιλογή αυτή θα μείωνε το κόστος μακροπρόθεσμα, η προστιθέμενη αξία της βραχυπρόθεσμα είναι η αντιμετώπιση των υπερβολικών κερδών ορισμένων τεχνολογιών.

Τα κύρια μειονεκτήματα αυτών των επιλογών σχετίζονται με τις προκλήσεις εφαρμογής, καθώς θα απαιτούσαν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικές με το κόστος και τα έσοδα για τους παραγωγούς οι οποίες ενδέχεται να μην είναι προσβάσιμες σε δημόσιες οντότητες, και θα οδηγούσαν ενδεχομένως σε νομικές προσφυγές. Θα προκαλούσαν επίσης κανονιστική αβεβαιότητα, καθώς τέτοιες επιλογές ενδέχεται να εξαλείψουν ορισμένα κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων μας για ένα ανθεκτικό, βιώσιμο και ασφαλές ενεργειακό σύστημα.

Όλες οι επιλογές παρουσιάζονται και αναλύονται λεπτομερέστερα στο παράρτημα.

Με βάση την αξιολόγηση αυτή, **η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχει ενιαία εύκολη απάντηση για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας**, δεδομένης της ποικιλομορφίας των καταστάσεων στα κράτη μέλη. Ορισμένες επιλογές είναι κατάλληλες μόνο για συγκεκριμένα εθνικά πλαίσια. Ταυτόχρονα, ορισμένες παρεμβάσεις θα απαιτούσαν ενωσιακή νομοθεσία και/ή κοινή προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να είναι αποτελεσματικές και να μην είναι επιβλαβείς για την εσωτερική αγορά και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Όλες συνεπάγονται κόστος και έχουν μειονεκτήματα, μεταξύ άλλων για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΑΕΡΙΟ ΜΕ ΕΥΛΟΓΟ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΟΜΕΝΟ ΧΕΙΜΩΝΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟ

Μολονότι με την παρουσίαση διαφόρων επιλογών στη δημόσια συζήτηση αντιμετωπίζονται τα συμπτώματα, **η βασική αιτία των σημερινών υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας είναι η αγορά αερίου**. Η σημερινή υψηλή τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας οφείλεται στην υψηλή τιμή του αερίου, καθώς οι παραγωγοί που βασίζονται στο αέριο εξακολουθούν να είναι συχνά οι πάροχοι ενέργειας που εισέρχονται τελευταίοι στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας για να καλύψουν την πραγματική ζήτηση. Στην αγορά άμεσης παράδοσης αερίου, η αστάθεια είναι υψηλή και δεν συνδέεται πλήρως με τα θεμελιώδη μεγέθη.

Ο **καθορισμός ανώτατου ορίου** ή η διαμόρφωση της τιμής του αερίου με κανονιστικά μέσα αποτελεί επιλογή που μπορεί να εξεταστεί, καθώς θα είχε άμεσο αντίκτυπο στα επίπεδα των τιμών. Μπορεί να στείλει ισχυρό μήνυμα ότι η ΕΕ δεν θα καταβάλει οποιοδήποτε τίμημα για το αέριο, αλλά μια τέτοια παρέμβαση θα πρέπει να εξεταστεί ως ύστατη λύση, καθώς συνεπάγεται ορισμένα μειονεκτήματα όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού με ροές αερίου.

Καθώς η περίοδος αναπλήρωσης των αποθεμάτων αερίου αρχίζει τώρα, είναι επείγον να συμφωνηθεί μια κοινή στρατηγική. Το σημερινό πλαίσιο υψηλών τιμών και στενότητας των αγορών αερίου καθιστά την επαναπλήρωση των δεξαμενών αποθήκευσης για τον επόμενο χειμώνα δυσχερέστερη απ' ό,τι στα έτη κατά τα οποία επικρατούν κανονικές συνθήκες. Η χρήση της συλλογικής επιρροής της Ένωσης ώστε να διευκολυνθεί η εξασφάλιση των εισαγωγών αερίου υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες είναι ουσιαστικής σημασίας για να αποφευχθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ των κρατών μελών μέσω της υποβολής προσφορών για τις ίδιες προμήθειες.

Η ΕΕ είναι ισχυρότερη όταν ενεργεί συλλογικά. Η ΕΕ θα πρέπει να ενεργήσει συλλογικά για να αξιοποιήσει την ισχύ της στην αγορά μέσω της διαπραγμάτευσης εταιρικών σχέσεων με τους προμηθευτές.

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να συστήσει **ειδική ομάδα για τις κοινές αγορές αερίου σε επίπεδο ΕΕ**. Συγκεντρώνοντας τη ζήτηση, η ειδική ομάδα θα διευκολύνει και θα ενισχύσει την προσέγγιση, από την ΕΕ, των προμηθευτών ΥΦΑ και αερίου σε διεθνές επίπεδο, με σκοπό την εξασφάλιση εισαγωγών ΥΦΑ και αερίου σε καλές τιμές πριν από τον επόμενο χειμώνα. Η ΕΕ βρίσκεται σε καλύτερη θέση να διασφαλίσει προσιτές τιμές για το ΥΦΑ, το αέριο και το υδρογόνο από τρίτες χώρες βραχυπρόθεσμα, εάν συνεργαστεί με τις χώρες αυτές μακροπρόθεσμα, διαμορφώνοντας μακροπρόθεσμες εταιρικές σχέσεις για τα ανανεώσιμα αέρια, οι οποίες θα θέσουν επίσης τη βάση για μελλοντικές εισαγωγές υδρογόνου.

Ως εκ τούτου, η ειδική ομάδα θα προετοιμάσει το έδαφος για **εταιρικές σχέσεις στον τομέα της ενέργειας** με βασικούς προμηθευτές ΥΦΑ, αερίου και υδρογόνου στην περιοχή της Μεσογείου, με τους εταίρους μας στην Αφρική, αλλά και με τη Μέση Ανατολή και τις ΗΠΑ.

Η ειδική ομάδα θα υποστηρίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών στο πλαίσιο μιας διευθύνουσας επιτροπής. Μια κοινή ομάδα διαπραγμάτευσης υπό την ηγεσία της Επιτροπής θα πραγματοποιεί συνομιλίες με τους προμηθευτές αερίου. Πηγή έμπνευσης αποτελεί η

εμπειρία από την πανδημία COVID-19, κατά την οποία η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ ήταν ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση επαρκών προμηθειών εμβολίων για όλους και όλες.

Η ειδική ομάδα θα προωθήσει επίσης την αποδοτική χρήση των υποδομών αερίου της ΕΕ, ιδίως των τερματικών σταθμών ΥΦΑ, αλλά και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και των αγωγών.

Η πλήρωση των δεξαμενών αποθήκευσης αερίου με επαρκή αποθέματα θα παράσχει στους Ευρωπαίους πελάτες κάποια προστασία έναντι των κινδύνων ανεπάρκειας του εφοδιασμού και πιθανών διαταραχών, εξασφαλίζοντας ένα επίπεδο σταθερότητας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή προτείνει μια κοινή και στρατηγική **ευρωπαϊκή πολιτική αποθήκευσης αερίου**, η οποία θα εφαρμόζεται μέσω συντονισμένης κοινής δράσης και επιμερισμού των βαρών μεταξύ των 27 κρατών μελών της ΕΕ. Κατά τους επόμενους μήνες, η ειδική ομάδα θα συμβάλει στην προώθηση της πλήρωσης των δεξαμενών αποθήκευσης πριν από τον χειμώνα, σε στενή συνεργασία με τη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο.

Απαιτούνται κοινές προσπάθειες για να **βελτιστοποιηθεί η χρήση των υφιστάμενων υποδομών αποθήκευσης**. Με τη λήψη μέτρων αποθήκευσης από κοινού και όχι μεμονωμένα αποφεύγονται οι υπερεπενδύσεις, δεδομένου ότι το αέριο αποτελεί μεταβατική πηγή ενέργειας και κάθε νέα υποδομή θα πρέπει να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για καθαρότερες πηγές ενέργειας μακροπρόθεσμα, ιδίως για το υδρογόνο.

Για να εξασφαλιστεί ένα επαρκώς υψηλό επίπεδο πλήρωσης, η Επιτροπή έχει υποβάλει **νομοθετική πρόταση σχετικά με την αποθήκευση ενέργειας**, με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι υφιστάμενες υποδομές αποθήκευσης θα έχουν πληρωθεί σε ποσοστό τουλάχιστον **90 % της χωρητικότητάς τους έως την 1η Νοεμβρίου κάθε έτους**: ο στόχος αυτός μπορεί να προσαρμοστεί με την πάροδο του χρόνου σε περίπτωση αλλαγών στην οικονομική και γεωπολιτική πραγματικότητα, καθώς και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Δεδομένης της ιδιαίτερης κατάστασης του τρέχοντος έτους, θα προβλεφθεί ένας χαμηλότερος στόχος ύψους 80% και μια ευέλικτη πορεία ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή σταδιακή εφαρμογή. Ενόψει της νομοθετικής πρότασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει ήδη να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν επαρκή πλήρωση των δεξαμενών αποθήκευσης για τον επόμενο χειμώνα.

Η αλληλεγγύη είναι θεμελιώδους σημασίας. Η από κοινού αποθήκευση αερίου είναι μια εγγύηση που μας ωφελεί όλους και στην οποία όλοι θα πρέπει να συνεισφέρουμε με δίκαιο τρόπο. Για τον λόγο αυτόν τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν δεξαμενές αποθήκευσης θα πρέπει να συμβάλουν στα επίπεδα πλήρωσης των δεξαμενών αποθήκευσης άλλων κρατών μελών ώστε, σε αντάλλαγμα, να ωφεληθούν από την ενισχυμένη ασφάλεια του εφοδιασμού. Ο μηχανισμός επιμερισμού των βαρών που έχει ενσωματωθεί στην πρόταση διασφαλίζει τη δίκαιη κατανομή του κόστους της ασφάλειας του εφοδιασμού μεταξύ όλων των κρατών μελών, καθώς όλα ωφελούνται, χάρη στην αγορά ενέργειας της ΕΕ, από τη μείωση των κινδύνων διαταραχής του εφοδιασμού, ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται οι δεξαμενές αποθήκευσης στην ΕΕ. Ο εν λόγω μηχανισμός βασίζεται στις συμφωνίες αλληλεγγύης που θα πρέπει να συναφθούν χωρίς καθυστέρηση, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική κατανομή του αερίου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπως προτάθηκε τον

Δεκέμβριο του 2021⁹. Εξίσου σημαντική είναι η διαφάνεια και η παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη του στόχου πλήρωσης. Η συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο θα παρακολουθεί την πρόοδο επίτευξης του στόχου πλήρωσης και θα εξετάζει κατάλληλες δράσεις για την ενίσχυση της προσπάθειας πλήρωσης των δεξαμενών αποθήκευσης, εάν χρειαστεί.

Τέλος, δεδομένου ότι οι υποδομές αποθήκευσης αερίου είναι ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια της ΕΕ, η **πιστοποίηση** των φορέων εκμετάλλευσης αποθήκευσης θα παρέχει τις αναγκαίες διασφαλίσεις έναντι των κινδύνων που σχετίζονται με την ιδιοκτησία των φορέων εκμετάλλευσης από τρίτες χώρες από την άποψη της ασφάλειας του εφοδιασμού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι επιλογές για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την αύξηση των τιμών της ενέργειας στους πολίτες και τις επιχειρήσεις μας, οι οποίες παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο, καλύπτουν έκτακτες παρεμβάσεις, περιορισμένης χρονικής διάρκειας για την ανάρτηση της αύξησης των τιμών της ενέργειας, οι οποίες δεν θα πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τους μακροπρόθεσμους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας, ούτε τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Καμία από τις επιλογές αυτές δεν αποτελεί μαγική λύση· όλες έχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Αυτό που επείγει είναι να περιοριστεί η αύξηση των τιμών της ενέργειας και να διασφαλιστεί επαρκής εφοδιασμός με αέριο για τον επόμενο χειμώνα και τη μετέπειτα περίοδο. Η καλύτερη επιλογή είναι να συνεργαστούμε ως ΕΕ των 27, στο πλαίσιο συντονισμένης προσέγγισης, ώστε να εξοικονομήσουμε κόστος και να αξιοποιήσουμε την επιρροή των ενωμένων δυνάμεών μας.

Μεσοπρόθεσμα απαιτούνται περισσότερες διαρθρωτικές λύσεις, όπως διασυνδέσεις για την πλήρη ενοποίηση της αγοράς ενέργειας, πολύ περισσότερη ανανεώσιμη ενέργεια, μέτρα ενεργειακής απόδοσης και διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού για την αποφυγή εξαρτήσεων. Το σχέδιο REPowerEU θα επιταχύνει τη θέσπιση μέτρων σε όλους αυτούς τους τομείς. Η Επιτροπή θα υποβάλει το λεπτομερές της **σχέδιο REPowerEU τον Μάιο**. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή είναι επίσης έτοιμη να προτείνει ένα σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας σε επίπεδο Ένωσης.

Με την εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU, το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ πρέπει να καταστεί κατάλληλο για ένα σημαντικά μεγαλύτερο μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα, σύμφωνα με τους φιλόδοξους στόχους της ΕΕ όσον αφορά την απανθρακοποίηση. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει επιλογές για τη **βελτιστοποίηση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας έως τον Μάιο**. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής θα εξεταστεί η τελική αξιολόγηση, από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER), των οφελών και των

---

⁹ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση) [COM(2021) 804 final της 15.12.2021]

μειονεκτημάτων του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, καθώς και άλλες συνεισφορές σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας¹⁰.

Με την πάροδο του χρόνου, η επιτάχυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η ενθάρρυνση της αποδοτικότερης κατανάλωσης ενέργειας, σε συνδυασμό με μια ευρωπαϊκή πολιτική αποθήκευσης και τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού μέσω πιο συντονισμένης συνεργασίας με αξιόπιστους προμηθευτές, θα παράσχουν διαρθρωτικές λύσεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή ενέργεια.

Με τις επιλογές και τις προτάσεις που περιγράφονται στο παρόν έγγραφο καλούνται όλα τα κράτη μέλη να βασιστούν στο δυνατό σημείο της Ευρώπης: την ενότητα και την αλληλεγγύη.

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου του 2022, οι ηγέτες καλούνται να κατευθύνουν τη συνέχιση των εργασιών σε επίπεδο Επιτροπής και σε νομοθετικό επίπεδο, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια του εφοδιασμού και οικονομικά προσιτές τιμές ενέργειας τώρα, για τον επόμενο χειμώνα και τη μετέπειτα περίοδο.

---

¹⁰ . Ορισμένα στοιχεία των προβλεπόμενων επιλογών για βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις, όπως η προμήθεια νέας δυναμικότητας μέσω αμφίδρομων συμβάσεων επί διαφοράς ή η χρήση του μοντέλου φορέων συγκέντρωσης, θα μπορούσαν να διευκολύνουν την προετοιμασία για τις μελλοντικές αλλαγές στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό της αγοράς της Ευρώπης, συμβάλλοντας στην προστασία των καταναλωτών από τη μεγάλη αστάθεια των τιμών στο μέλλον και στην αύξηση της ανθεκτικότητας της ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας.